

4. Algebra gyakorlat (2008/2009 tavasz)

1. Határozd meg a négyzet, a kocka, a (szabályos) tetraéder, és a kör szimmetria csoportját.
2. Bizonyítsd be, hogy ha egy csoportban minden elem inverze saját maga, akkor a csoport kommutatív.
3. Bizonyítsd be az elemek rendjére vonatkozó alábbi, nagyrészt számelméletben megismert állításokat:
  - (a) $g^n = e$ esetén $o(g)|n$,
  - (b) $g^{|G|} = e$,
  - (c) $o(g^{-1}) = o(g)$,
  - (d) $o(g^n) = \frac{o(g)}{(o(g),n)}$, ahol legyen $(\infty, n) = 1$.

Számelméletben melyik csoport rendjéről beszéltünk?

4. Igazold, hogy egy G csoport elemszáma pontosan akkor páros, ha tartalmaz másodrendű elemet. Továbbá, hogy minden nem triviális véges csoport tartalmaz prírendű elemet.
5. A rend segítségével határozd meg egy ciklikus csoport összes részcsoportját.
6. Legyen A és B részcsoportjai a G csoportnak. Bizonyítsd be, hogy AB pontosan akkor részcsoportja G -nek, ha $AB = BA$.
7. Határozd meg az X által generált részcsoportokat az alábbi csoportokban:
  - (a) $(\mathbb{Z}, +)$ -ban $X = \{28, 34\}$,
  - (b) $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ -ban $X = \{2, 3\}$,
  - (c) D_5 -ben $X = \{t, f^2\}$,
  - (d) D_6 -ban $X = \{t, f^2\}$,
  - (e) S_4 -ben $X = \{(123), (12)(34)\}$.
8. Legyen $k, n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$, $k \leq n$. Bizonyítsd be, hogy $\{\pi \in S_n : \pi(k) = k\}$ maximális részcsoportja S_n -nek.

Beadható 1. Bizonyítsd be, hogy a $(\mathbb{Q}, +)$ nemhogy nem végesen generált, de még minimális generátorrendszere sincsen.

Beadható 2. Határozd meg az $X = \{A \in \text{GL}(n, \mathbb{R}) : \det(A) = 2\}$ által generált részcsoportot $\text{GL}(n, \mathbb{R})$ -ben.

Beadható 3. Bizonyítsd be, hogy minden véges csoport izomorf egy véges egyszerű (hurok- és párhuzamos élet nem tartalmazó) irányítatlan gráf szimmetriacsoportjával.